

MARTOR AL ACESTOR ZILE

Ațișnit într-o dimineață, prin perdeaua de nori încă a iernii, spre adâncurile pînă atunci necunoscute ale văzduhului, o navă cosmică pilotată de un tînăr, maiorul Iuri Gagarin.

Cîteva minute după aceea, pe toate lungimile de unde, posturile de radio ale Moscovei anunțau întregii omeniri vestea epocală. Comunicatele se repetau în răs-timpuri dese și citeai în ele deopotrivă bucuria pentru temerarul act, ca și grija părintească pentru acela care, cel dintîi în lume, înfrunta marele necunoscut de pînă atunci. După 108 minute, omenirii i se deschiseseră porțile noii sale ere. Din această clipă,

basmele mitologice sau povestirile fantastice de pină ieri și-au pierdut ineditul : isprava lui Gagarin le covârșește prin autenticitatea ei.

În al 109-lea minut, pe strada Gorki au și apărut studenții Moscovei cu pancarte de o înduioșătoare improvizație, exprimînd laconic nu o simplă năzuință romantică, ci o certitudine, încrederea nețărmurită în știința în ale cărei taine ei se inițiază : plecăm în Cosmos !

Nu e nici o emfază în aceasta, și nici vreo exaltare ; e ca o concluzie logică la capătul unei etape de lucru. De altfel, oamenii de aici sînt obișnuiți cu neobișnuitul și nu fac caz de el. „Ciolovek v kosmose, vsio“. Adică : s-a făcut ! Omul a ajuns în Cosmos ! Așa mi-a relatat vinzătoarea de la chioșcul de flori evenimentul, pe care ea îl aflase cu o secundă înaintea mea. Oamenii de aici s-au deprins să privească neobișnuitul cu modestia și profunzimea deschizătorilor de noi drumuri. De fapt, nu s-ar putea spune că cineva aci a fost uimit la auzul știrii din dimineața de 12 aprilie. Realizarea lui Gagarin se înscrisa în aria faptelor posibile. Ceea ce citești însă pe chipurile celor pe care îi întilnești este sentimentul de mîndrie că sînt oameni sovietici, deschizători ai acestor noi orizonturi omenirii. Nu în zadar, din acea zi, în fața statuii lui Maiakovski, tineri și vîrstnici se adună, seară de seară, ca să recite versurile ce cîntă mîndria de a fi cetățean sovietic.

L-am cunoscut pe Iuri Gagarin și l-am auzit vorbind la conferința cu reprezentanții presei din toată lumea. Cuvîntul lui e simplu, măsurat. Pornește fără echivoc și fără prea multe căutări. În genere, ideile sînt exprimate pe scurt, dar pregnant. Nici n-ar avea nevoie de adăugiri sau înflorituri. Și totuși, cîtă poezie este cuprinsă în sensul lor riguros, matematic. „Orizontul era la început albastru, apoi a apărut o fișie portocalie, dincolo de care se deschidea cerul absolut negru. Stelele străluceau mult mai puternic. De la înălțimea aceea, pămîntul începea să-și arate rotunjimea. Relieful se deslușea destul de bine. Planul meu de observații trebuia îndeplinit. Mașinile și aparatele de la bord funcționau cu precizie. Contactul cu baza era continuu. Am început să lucrez“.

Da, ai impresia, ascultîndu-l, că pămîntul însuși își schimbă proporțiile și locul în sistem și o pornește în explorare pe urmele lui Iuri.

Cînd a terminat de vorbit, ți-ai dat seama că în raționamentul lui apar argumentele unor noi dimensiuni ale universului. Și atîta simplitate totuși. Lumea nouă a deschis zările unei ere noi. Omul preamărit de Maiakovski îl confirmă pe poet.

Mircea Alexandrescu